

De Roseniks zijn weer thuis in De Casteelse Poort

Door Kees Stap

“Kijk, die pijp van Rosenik ziet er net anders uit dan op mijn afbeelding. En het portret van Caroline heeft wat vlekjes.” Mevrouw Wertheim kijkt kritisch naar de portretten van Jacobus Marcus Rosenik en zijn vrouw Caroline Calisch. Zij heeft er voor gezorgd dat de portretten sinds vorige week in Museum De Casteelse Poort hangen.

WAGENINGEN - De portretten hingen tot voor kort in Stadsmuseum Almelo. Zij waren in 1980 in hun bezit gekomen en waren afkomstig uit het voormalig directiekantoor van de firma ten Cate. Volgens de gegevens zouden Mozes Salomonson en zijn vrouw erop afgebeeld waren. De familie Salomonson speelde een belangrijke rol in het ontstaan van de textielindustrie. Toen mevrouw Wertheim een bezoek aan het Joods Historisch Museum in Amsterdam bracht, zag zij een kopie van het portret van Rosenik en ontdekte de foute tenaamstelling. Zij is een verre nazaat van Rosenik en heeft zelf een gelijk portret in haar bezit. Nader onderzoek wees uit dat zij gelijk had.

Het bleken de portretten te zijn van Jacobus Marcus Rosenik (1775-1853), een bewo-

Mevrouw Wertheim legt uit dat de portretten licht afwijken van haar eigen afbeeldingen. (foto: Kees Stap)

ner van het voormalige kasteel van Wageningen, en zijn vrouw Caroline Calisch (1784-1864). De portretten zijn geschilderd door Moritz Calisch (1819-1870), een neef van Caroline. Calisch studeerde aan de Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten te Amsterdam. Hij was in zijn tijd een geliefd kunstenaar. Hij schilderde naast portretten ook voorstellingen uit het dagelijks leven en enkele historische voorstellingen.

Met de ontdekking hadden de portretten voor Almelo historisch gezien geen waarde meer. Gezien de geschiedenis van Rosenik als belangrijk grootgrondbezitter in Wageningen en zijn bezit van het voormalige kasteel, het pand waar nu De Casteelse Poort gevestigd is, werd geconcludeerd dat de

portretten in Wageningen thuishoorden. Overleg tussen de musea in Wageningen en Almelo resulteerde in een verhuizing.

“De twee portretten zijn een prachtige aanwinst voor ons museum”, aldus Jelle Vervloet, voorzitter van De Casteelse Poort. “We zijn heel dankbaar dat het museum in Almelo ze ons als langdurige bruikleen heeft aangeboden.” De portretten hebben in De Casteelse Poort een plek gekregen in de Torckkamer, waar de geschiedenis van het museum als gebouw verteld wordt en daarin speelt Jacob Marcus Rosenik een rol. “Ik vind het een mooie gedachte dat ze nu tegenover de haard hangen, op een plek waar ze zelf ooit hebben gezeten”, besluit Vervloet.